

د ماشومانو او تنكيو ځوانانو لپاره

علمي او ذهني پوښتنې او ځوابونه

ليکوال

ډاکټر جاوید اورياخېل

pdf by melma

Download from: aghalibrary.com

بشپړ حقوق خوندي دي

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	علمي او ذهني پوښتنې او ځوابونه
ليکوال:	ډاکټر جاوید (اورياخيل)
د چاپ شمير:	۱۰۰۰ ټوکه
د چاپ کال:	۱۳۹۶ حمل
د چاپ وار:	لومړی
ډيزاين / ايډيټ چارې:	عبدالهادي اثر ۰۲۷۰۲-۰۷۸۸۰
څېړندوی:	عنايت څېړندويه ټولنه

ادرس:

اسحاق زی مارکيټ لاندې منزل جلال اباد ښار افغانستان

۰۷۹۱۹۸۰۸۰۱-:-۰۷۸۸۷۷۰۷۰۸

Mrinayat_qaree@yahoo.com

يادڻست

ڊير تفاوت شته په انسان کي د معنی په لحاظ
واړه لگيا دي ځيني ځان ځيني جهان جوړوي

د لوي او بڅبونکي رب په سپيڅلي نامه
د علمي کتابونو د چاپ د وطن د بچيانو لپاره خدمت دی او هر
عادل، باسواده او علمي شخص په دې مکلف دی چې خپلو
وطنوالو ته تر خپله وسه خواري وکړي او يو څه علمي اثار
وطنوالو ته وړاندې کړي.

کتب خانه کې ناست وم يو نا آشنا ملگري (محترم ډاکټر جاويد
اوراخيل) راته کتاب راوړ او ټينگار يې وکړ چې لازماً يې راته چاپ
کړه کتاب مې واړوه راواړه خورا گټور توکي مې پکي تر سترگو
کړل انشاء الله چې لوستونکي به پکي څه علمي او گټور شيان تر
لاسه کړي .

په ټوله اسلامي مينه
عنایت خپرندويه ټولنه

سريزه

علم هغه بله او روښانه ډيوه ده، چې په راتلو سره يې تيارې لمنځه ځي او رڼاگانې منځته راځي، خلک يې په وسيله خپل هدف ته ځان رسوي دنيائي گټې پياوړې کيږي، له غلامۍ خلاصېږي او نورو خلکو ته يې فايده رسېږي.

گرانو محترمو! د افغانستان جنگ خپلو تنکيو ماشومانو د ذهني ازمايښت، ودې او پرمختگ لپاره ما د ذهني ازمايښتي سوال او خواب يوه لړۍ برابره کړې، چې ستاسو ذهنونه سالمه وده او انکشاف وکړي، دغه کتاب چې ستاسو په لاس کې دی له ډېره وخته وروسته او له ډېرو هڅو وروسته تيار کړ، الله تعالی دې وکړي، چې زما دغه ناچيزه هڅه په ډېر څه قبوله کړي، په ريښتني، مهرباني او انساني همدردۍ له مخې که مو زما په دې کتاب کې کومه نيمگړتيا پيدا کړه نو له ما سره يې شريک کړئ، چې په راتلونکو چاپونو کې يې اصلاحي بڼه چاپ شي.

په پای کې له تاسو محترمو لوستونکو څخه په خورا درنښت غوښتنه کوم، چې تعليم ته مو مخه کړئ، چې په گډه سره گران افغانستان په خپلو متيو او لاسونو ودان کړو.

درنښت

***

په ژوند هيڅ باور نشته څومره چې کولای شئ، له خلکو سره مرسته وکړئ.

(دحضرت امام حسين رض له ويناوو څخه)

بسم الله الرحمن الرحيم

سوال: د افغانستان پایتخت کوم دي؟

ځواب: کابل.

سوال: افغانستان له کومو هېوادونو څخه دي؟

ځواب: له غرنیو هېوادونو څخه.

سوال: د افغانستان لوی غرونه کوم دي؟

ځواب: دهندوکش غرونه.

سوال: هغه کوم حیوان دی، چې عمر یې تر ټولو زیات دي؟

ځواب: سمساره.

سوال: د افغانستان هغه کومه مېرمن ده، چې تاریخی سترگې لري؟

ځواب: شربت گله.

سوال: هغه کوم قفس ده، چې مرغی په کې نه ساتل کېږي؟

ځواب: له پښتۍ ډکه سینه.

سوال: بالښت ته په کره پښتو کې څه وايي؟

ځواب: ډاډوځی.

سوال: اسکریم ته په کره پښتو کې څه وايي؟

ځواب: سره پی.

سوال: معلم ته په کره پښتو کې څه وايي؟

ځواب: ښوونکی.

سوال: محصل ته په کره پښتو کې څه وايي؟

ځواب: زده کړيال.

سوال: يو من څو کيلو کېږي؟

ځواب: (۷) کيلو.

سوال: يو من څو چارکه او څو پاوه کېږي؟

ځواب: (۴) چارکه او (۱۶) پاوه کېږي.

سوال: يو کيلو څو گرامه کېږي؟

ځواب: (۱۰۰۰) گرامه.

سوال: يو گرام څو ملي گرامه کېږي؟

ځواب: (۱۰۰۰) ملي گرامه.

سوال: هغه کومه ولسوالۍ ده، چې د يو حرف په لرې کولو د يو هېواد

نوم ترې جوړېږي؟

ځواب: اچين ولسوالۍ (چين).

سوال: اول جنگ په دنيا کې په کوم کال واقع شو؟

ځواب: (۱۹۱۴).

سوال: هغه کوم حيوان دی، چې نسبت نور بدن ته يې دماغ لوی دي؟

ځواب: (مېږۍ).

سوال: هغه دکوم هېواد نوم دی، چې قلم ترې نه پورته کېږي؟

ځواب: (مصر).

سوال: هغه کومه کلیمه ده، چې قلم ترې نه پورته کېږي؟

ځواب: (لمر).

سوال: يو ملي ډېر دی که يو سی سي؟

ځواب: يو شای دی.

سوال: دځمکې په سرلومړنی غر کوم دي؟

ځواب: ابی قبيس غر.

سوال: په افغانستان د شاهي نظام وروستنی پاچا څوک وه؟

ځواب: محمد ظاهر شاه.

سوال: روسانو کله پر افغانستان نظامي يرغل وکړ؟

ځواب: (١٣٥٨) هجري شمسي.

سوال: روسان کله له افغانستان څخه ووتل؟

ځواب: (١٣٦٧) هجري شمسي.

سوال: طالبانو په څوم کال کابل ونيوه؟

ځواب: (١٣٧٥) هجري شمسي.

سوال: د افغانستان کوم ولايت دی، چې تکی نه لري؟

ځواب: (لوگر).

سوال: امریکا کله پر افغانستان نظامي يرغل وکړ؟

ځواب: (١٣٨١) کال.

سوال: حامد کرزی څو دوری پاچاهی وکړه؟

ځواب: (دوه دورې).

سوال: د افغانستان په دي لسيزو کې هغه کوم جمهور رييس وو، چې

واک يې په سوله ايزه توگه بل رييس جمهور ته وسپاره؟

ځواب: حامد کرزی.

سوال: وچ کلک د کولمو ډک دا څه شي دي؟
خواب: (غلبيل).

سوال: د اشرف غني بنځه دکوم هېواد ده؟
خواب: (د لبنان).

سوال: اشرف غني بنځه څه نومېده؟
خواب: (رولا غني).

سوال: اشرف غني د افغانستان د کوم ولايت ده؟
خواب: (د لوگر).

سوال: خادر مې لوی ټولولي نشم، خوندي مې ډېر دی شمارلی نشم؟
خواب: د اسمان ستوري.

سوال: شوپرک په شپه کې د څه شي په واسطه لار پيدا کوي؟
خواب: د غږ له انگازې سره.

سوال: د لومړي ورځې سپوږمۍ ته څه وايي؟
خواب: (مياشت).

سوال: د افغانستان ملي ژبې کومې دي؟
خواب: پښتو او دري.

سوال: هغه کومه ونه ده، چې لرگی نه شي؟
خواب: دکېلې ونه.

سوال: د گلانو پاچا کوم گل ته وايي؟
خواب: گلاب ته.

سوال: په نړۍ کې کومه مېوه ډېره خړل کېږي؟

خواب: کبله.

سوال: د افغانستان ملي لوبه کومه ده؟

خواب: بزکشي (وزلوبه).

سوال: هغه کوم مرغه دی، چې د سر له پورته کولو پرته اوبه خښي؟

خواب: کوتره.

سوال: په حیواناتو کې تیز رنگ دکوم حیوان ده؟

خواب: د پرانگ.

سوال: چې خوري ډېرېږي، چې نیسي کمېږي؟

خواب: روزه.

سوال: هغه څه شی دی، چې بې پښو غزرونو ته ننوځي؟

خواب: غږ.

سوال: هغه څه شی دی، چې څه ترې راخپې لوېږي، چې څه په کې

اچوې ډکېږي؟

خواب کنده یا (کوهی).

سوال: هغه څه شی دی، چې ژاړي سترگې نه لري؟

خواب: په اسمان کې ورپځي.

سوال: هغه څه شی دی، چې پانې لري نبات نه دی، جلد (پوستکی) لري

حیوان نه دی، ژبه لري انسان نه دی؟

خواب: کتاب.

سوال: د هندوانو هديره، چېرته ده؟

خواب: هندوان هديره نه لري.

سوال: هغه څه شی دی، چې هر انسان یې ارمانجن دی؟

ځواب: جنت.

سوال: په افغانستان کې لومړی کوم پوهنځی جوړ شو؟

ځواب: طب پوهنځی.

سوال: هغه کومه مېوه ده، چې نوم یې له دواړو خواو لوستل کېږي؟

ځواب: توت.

سوال: د افغانستان اساسي قانون څو مادې لري؟

ځواب: (۱۶۲) مادې.

سوال: د افغانستان اساسي قانون څو فصلونه لري؟

ځواب: (۱۲) فصلونه.

سوال: افغانستان څو ولایتونه لري؟

ځواب: (۳۴).

سوال: په نړۍ کې کوم هېواد لږ نفوس لري؟

ځواب: واتیکان.

سوال: په نړۍ کې زیات نفوس دکوم هېواد دی؟

ځواب: چین.

سوال: د ځمکې له پلوه د افغانستان تر ټولو لوی ولایت کوم یو دی؟

ځواب: فراه.

سوال: پاکستان له کوم هېواد څخه خپله ازادي اخیستی؟

ځواب: له انگلستان څخه.

سوال: دکوم کلیمې په سرچپه کولو سره د بدن یو غړی لاسته راځي؟

خواب: سال خخه (لاس).

سوال: هغه څه شی دی، چې خوراک کوي مړې نه؟

خواب: اور.

سوال: هغه کوم توری دی، چې جاوید ظاهر په نوم کې شته، خو بشیر

کې نشته؟

خواب: (ا) الف توری.

سوال: د مسلمانانو ورځ کومه ده؟

خواب: د جمعې ورځ.

سوال: د یهودو ورځ کومه ده؟

خواب: د شنبې ورځ.

سوال: د نصاراوو ورځ کومه ده؟

خواب: د یکشنبې ورځ.

سوال: لومړی بادشاه، چې د پښتو ژبې سره یې مینه درلوده څه

نومېده؟

خواب: امیر کروړ.

سوال: هغه کوم افغان و، چې په شپږو ورځو کې یې ژبه یادوله؟

خواب: سید جمال الدین افغان.

سوال: د انسان په بدن کې هغه کوم هډوکي دی، چې خوځښت نه

لري؟

خواب: جمجمه (د سر هډوکي).

سوال: ساعت د کوم مسلمان په وخت کې جوړ شو؟

ځواب: د هارون الرشيد په وخت کې.

سوال: هغه څه شی دی، چې ستا په نظر کوچنی بنسکاري، مگر ډېر لوی دی؟

ځواب: گناه.

سوال: د پاکستان لومړنی نظامي حکومت بنسټ ایښودونکې څوک وو؟

ځواب: جنرال ضياءالحق.

سوال: سر يې شته ماغده يې نشته، خپټه يې شته خو کولمې نشته، خوله لري غاښونه نه لري؟

ځواب: چای جوش.

سوال: په پښتو ژبه کې لومړنی شعر چا ویلی؟

ځواب: اميرکروړ.

سوال: هغه کوم هېواد دی، چې د پایتخت (مرکز) نوم يې معکوس شي د مور کلیمه ترې جوړ شي؟

ځواب: د ایتاليا پایتخت روم (مور).

سوال: هغه د کوم هېواد پاتخت نوم دی، چې (ی) توری ورسره یو ځای شي د سبزی معنی ورکوي؟

ځواب: روم (رومی).

سوال: هغه د کوم مضمون نوم دی، چې سرچپه شي د خیرات کلیمه ترې جوړه شي؟

ځواب: تاریخ.

سوال: په افغانستان کې لومړی کوم بانک تاسیس شو؟

ځواب: د افغانستان ملي بانک.

سوال: اباما د امریکا څووم جمهوررییس دی؟

ځواب: (۴۴).

سوال: هغه د کومې مېوې نوم دی، چې ددوه ځایو نومونه په کې دي؟

ځواب: (هندوانه) هند او (وانه) په پېښور کې یو ځای دی.

سوال: په افغانستان کې د ولسمشرۍ لومړی انتخابات په کوم کال

ترسره شو؟

ځواب: (۱۳۸۲ هجري شمسي) کال.

سوال: د دنیا جگه ترپه څوکه څه نومېږي؟

ځواب: ایوریست.

سوال: د کونړ کومه ولسوالۍ ده، چې د دوه ځناورو نومونه په کې

ذکر شوي؟

ځواب: (اسمار) اس او مار.

سوال: اولنی فلز څه نومېږي، چې د انسانانو ترې په خالص ډول گټه

واخسته؟

ځواب: (مس).

سوال: مصنوعي سپورمی، چې فضا ته پورته شوه څه نومېده؟

ځواب: اسپوتیک.

سوال: دکوم رنگ معکوس څخه د یو هېواد نوم جوړېږي؟

ځواب: سور (روس).

سوال: په دنيا کې کوم هېواد ډېر غنم واردوي؟

ځواب: انگلستان.

سوال: هغه کوم هېواد دی، چې د افغانستان څخه زیات وخت وړی

اخلي؟

ځواب: هند.

سوال: د اس په روزلو کې لومړی درجه هېواد کوم دی؟

ځواب: برازیل.

سوال: هغه کوم گل دی، چې بوی کېږي نه، مگر خوړل کېږي؟

ځواب: گلپي گل.

سوال: د امریکا برغ څو ستوري لري؟

ځواب: (۵۰).

سوال: د افغانستان بیرغ څو رنگونه لري؟

ځواب: (۳) سور، تور او زرغون (شین).

سوال: د کومې مېوې لومړنی دوه تورې ترې وباسي بنکار وسیله ترې

لاسته راشي؟

ځواب: بادام (دام).

سوال: هغه کومه مېوه ده، چې وړی شي خوړای شي، تری شي څښی

شي، او اور پرې بلوای شي؟

ځواب: کوپره.

سوال: سردار محمد داود خان په چا کودتا وکړه؟

ځواب: په محمد ظاهر شاه.

سوال: په بازار کې ډېر دی اخلو یې نه، چې واخلو اغوندو یې نه، چې واغندو بیا اوباسونه دا څه ده؟
خواب: کفن.

سوال: محمد ظاهر شاه د چا په پاچاهۍ کې مړ شو؟
خواب: د حامد کرزی.

سوال: هغه څه دی، چې ځم راپسې دی، بل چې ځم پاتې کېږي؟
خواب: سیوری څي پل پاتې کېږي.

سوال: د کوم پاچا په وخت کې په لومړي ځل راډیو جوړه شوه؟
خواب: د امیر امان الله خان.

سوال: هغه څه شی دی، چې د ورځې وي د شپې نه وي؟
خواب: لمر.

سوال: امیر امان الله خان په څو کلنۍ کې پاچا شو؟
خواب: (۲۰) کلنۍ.

سوال: کال څو فصلونه لري؟
خواب: څلور (۴).

سوال: هغه کوم ملک دی، چې یوه سینما هم نه لري؟
خواب: سعودي عربستان.

سوال: هغه کوم پاچا و، چې په خپلو وینو یې کتاب لیکلی و؟
خواب: سوتوکو.

سوال: هغه څه شی دی، چې سیوری نه لري؟
خواب: لمر.

سوال: هغه څه دی، چې خدایي حلال دی؟
خواب: ماهي.

سوال: هغه کوم څیز دی څومره، چې وېشي همغومره زیاتېږي؟
خواب: علم.

سوال: په پاکستان کې د نوې زېږېدلي ماشوم غاښونه کوم رنگ وي،
تور، سپين، ژير؟
خواب: د نوي ماشوم غاښونه وي.

سوال: هغه څه دی، مونږ خبروي هر ځای کار کوي؟
خواب: راډيو.

سوال: هغه څه دی، چې خوله د اوسپنې او نور ټول لرگی دی؟
خواب: سپاره.

سوال: له مړي څخه ژوندی پیدا کېږي او ژونديو څخه مړی؟
خواب: چرگه او هگی.

سوال: مړ راپاڅي ژوندی نیسي؟
خواب: د مورگانو تلک.

سوال: هغه څه دی، غاښونه لري، خو کولمې نه لري؟
خواب: ږمنځ.

سوال: هغه څه دی، پوستکې يې د غوا ده خو غوا نه دی؟
خواب: خرگوش (سویک).

سوال: یو ساعت څو دقیقې کېږي؟
خواب: شپته (۶۰).

سوال: کومه مرغی د زابل او کابل د نیمایي څخه جوړه شوي؟
ځواب: بلبل.

سوال: ماهي په کال کې څو هگی اچوي؟
ځواب: ماهي هگی نه اچوي.

سوال: هغه کوم مرغه دی، هگی نه اچوي بچي څېري او بې بڼکو الوخي؟
ځواب: شوپرک.

سوال: خپته کې اوبه، ملا کې اور، سر کې لرگی، داڅه ده؟
ځواب: چلم.

سوال: هغه کوم حروف دي، چې د هرې خوا لوستل کېږي؟
ځواب: نون، واو، میم.

سوال: هغه کوم حیوان دی، چې تراوسه یې اسمان نه دی لیدلی؟
ځواب: خوگ.

سوال: په کال کې هغه کومه میاشت ده، چې نهه ویشته ورځې لري؟
ځواب: حوت.

سوال: هغه څه دی اول په څلورو روان وي، بیا په دوه وو، بیا په درېیو؟
ځواب: انسان دی؛ ځکه اول ماشوم وي په خاپوړو، بیا غټ شي په دوه پښو، او چې زوړ شي بیا په دوه پښو او یوه امسا روان وي.

سوال: په کوم هېواد کې د لومړي ځل لپاره بانک پرانستل شو؟
ځواب: په ایټالیا کې.

سوال: هغه کوم هېواد دی، چې په لومړي ځل یې ماشيني لاس جوړ

کړ؟

خواب: جاپان.

سوال: هغه څه شی دی، چې غریب او مالدار یې دواړه لري؟

خواب: نوم.

سوال: څومره، چې یې کشوي همغومره لنډېږي؟

خواب: سگرېټ.

سوال: چې څومره مزل وکړي، ستړی کېږي نه، څه شی دی؟

خواب: اوبه.

سوال: هغه څه شی دی، چې پرته د فراشوت، وزرونو، لاسونو او پښو

پرته په هوا کې الوځي؟

خواب: دود (لوگی).

سوال: هغه څه شی دی، چې څومره یې وهې همغومره غټېږي؟

خواب: کوهی.

سوال: هغه څه شی دی، چې ملکیت کې ستا دی، خو دوستان یې

تانه ډېر استعمالوي؟

خواب: ستا نوم.

سوال: شیشې نه اخوا وځي، خو ماتېږي نه؟

خواب: رڼا.

سوال: هغه کوم حیوان دی، چې پیدایښت څخه مخکې هم خوړل

کېږي او وروسته هم؟

خواب: چرگ او د چرگې هگی.

سوال: هغه څه شی دی، چې هره میاشت زېږېږي؟

ځواب: سپوږمۍ (میاشت).

سوال: هغه کومه راډیو ده، چې په (۴۸) ژبو نشرات کوي؟

ځواب: بي بي سي (BBC).

سوال: هغه کومې نښې دي، چې ټول پرې پوهېږي؟

ځواب: ترافيکي نښې.

سوال: د کوم پاچا په وخت کې ټیلیفون د لومړي ځل لپاره افغانستان

ته راوړل شو؟

ځواب: امیر حبیب الله خان.

سوال: تگ کوي، پښې نه لري؟

ځواب: ساعت.

سوال: محمد ظاهر شاه او داود خان خپلو کې څه کېدل؟

ځواب: دتره زامن وو.

سوال: د کار کولو په وخت کې اوبو ته غورځول کېږي؟

ځواب: د ماهیانو جال.

سوال: هغه څوک دی، چې ته یې وینې، خو تا نه ویني؟

ځواب: ږوند.

سوال: هغه کوم کتاب دی، چې په نړۍ کې هر شخص یې اخلي؟

ځواب: قاموس (ډکشنري).

سوال: یو من اوسپنه درنه ده، که یو من مالوچ؟

ځواب: یو شي ده.

سوال: هغه څه شی دی، چې د ځمکې پر مخ حرکت نه کوي، مگر د ځمکې لاندې ښه حرکت کوي؟

ځواب: ريښه (ريشه).

سوال: هغه کوم ډول منگي دی، چې دوه ډوله اوبه په کې دي؟

ځواب: هگي.

سوال: کومه مېوه ده، چې پوستکي نه لري؟

ځواب: توت.

سوال: دکوم حيوان د اورېدو حس ډېر تېز دي؟

ځواب: د سپي.

سوال: په مرغانو کې د کوم مرغه د سترگو نظر ډېر تېز دی؟

ځواب: د باز.

سوال: په حيواناتو کې د کوم حيوان د سترگو نظر ډېر تېز دی؟

ځواب: د اس.

سوال: هغه څه شی دی، چې غټې وړوکی کېږي؟

ځواب: د انسان جامې.

سوال: سور دی صندوق دی، د سرو غميو ډک دی؟

ځواب: انار.

سوال: د اوسپنې کوټه ده، سرکې شیشه ده، منځ کې نشه ده؟

ځواب: د نسوارو کوټی.

سوال: هغه څه شی دی، چې هر شی ورته ضرورت لري؟

ځواب: نوم.

سوال: ځي په پنځو ودرېږي په درېيو؟

ځواب: لاس گاډي (کراچي) دوه لاسونه دوه پښي د انسان او يو تير کراچي دوه پښي يو تير ودرېږي.

سوال: څلور پښي لري، خو تگ نه کوي؟

ځواب: کت (څوکی).

سوال: هغه څه شی دی، چې تش يا ډک وي وزن کې کوم تغير نه راځي؟

ځواب: موبایل.

سوال: دېوال کې څوړندېږي، په مېز ايسنودل کېږي، جېب کې گرځول کېږي، خو يو کال عمر لري؟

ځواب: جنټري (کلیزه).

سوال: تيره وړي غوښه راوړي، داڅه شی دی؟

ځواب: لينده (غولکه).

سوال: په پوزه کېني او غوږونه نيسي دا به څه وي؟

ځواب: عينکي.

سوال: په نړۍ کې هغه کومه ځمکه ده، چې په ټول عمر کې يې يو

ځل لمر ليدلی دی؟

ځواب: دنیل درياب.

سوال: دا څه شی دی، چې له موره پيدا ږيره يې سپينه؟

ځواب: جوار (وړی).

سوال: درې چته کوټه ده، يوه يې ستن ده؟

ځواب: شفتله (ډکې).

سوال: هغه کومه مېوه ده، چې د افغانستان بيرغ ترې جوړېږي؟

ځواب: هندوانه ده، ځکه زړې تور، منځ سور پوستکي شين.

سوال: که يو شخص اوږه او حلوا خوړي، د هغه جنازه نه کېږي علت يې څه دی؟

ځواب: د ژوندي شخص جنازه نه کېږي.

سوال: هغه کوم لفظ دی، چې څومره صحيح يې وليکې بيا هم غلط وي؟

ځواب: غلط لفظ.

سوال: درې ملگري دي، يو بل نشي گيرکولی؛ څنگه؟

ځواب: د چټي پکي درې پرې.

سوال: د افغانستان تر ټولو لوی پل کوم دی؟

ځواب: د بهسودو پل.

سوال: په ټولو مخلوقاتو کې بنايسته څه شی دی؟

ځواب: انسان.

سوال: شپږ يې پنډی، دوه يې پنډې، يوه يې ملا ده، دا څه دي؟

ځواب: ترازو(تله).

سوال: په چټ کې يوه کلا ده، سر يې دی مخ بنکته، ټول عالم ته برالا ده؟

ځواب: د غومبسو ځاله؟

سوال: هغه څه شی دی، چې ټوله دنيا ليدلی شي، خو خپل ځان نه

شي ليدلی؟

ځواب: سترگه.

سوال: بنايسته ونه (۱۲) يې بناخونه (۲) په کې گلونه؟

ځواب: د کال (۱۲) مياشتې او (۲) يې اخترونه.

سوال: اوسپنه؛ خواړه يې په ځنگل کې، د ځنگل نه وروسته گذارېږي؟

ځواب: پاکي.

سوال: مخکې ځي، شاته نه گوري؟

ځواب: اوبه.

سوال: راډيو ته په کره پښتو کې څه وايي؟

ځواب: غږ دېلی.

سوال: بايسکل ته په کره پښتو کې څه وايي؟

ځواب: جولا گاډی.

سوال: هغه څه شی دی، چې پيل او پای نه لري؟

ځواب: دايره.

سوال: ليکل کوي، خبرې نه کوي؟

ځواب: قلم.

سوال: د احمد شاه بابا څو زامن وو؟

ځواب: اته (۸).

سوال: يوه بنځه ده ستا د ترور خور ده، خو ستا ترور نه ده؟

ځواب: مور.

سوال: د افغانستان لومړنی صدر اعظم څه نومېده؟

ځواب: سيد نور محمد شاه.

سوال: د حزب اسلامي مشر څه نومېږي؟

ځواب: انجينر گلبدین حکمتیار.

سوال: هغه څه شی دی، چې مونږ يې پرچه پرچه کوو بیا هم ژاړي؟

ځواب: پیاز.

سوال: د اسمان نه راوړېږي نه ماتېږي، اوبو ته ولېږي ماتېږي؟

ځواب: کاغذ.

سوال: لس پښې، درې سرونه دوه لاسونه، دوه لکۍ دا به څه وي؟

ځواب: قولبه او بزگر. د نويانو قولبه

سوال: په توره نه ماتېږي په پاږ ماتېږي؟

ځواب: روژه.

سوال: په اوبو کې نخه شته، څه شی دی؟

ځواب: وچه تیره.

سوال: په ژبه کې نشته، څه شی دی؟

ځواب: هډوکۍ.

سوال: دوه ملگري دي، چې هرڅومره وگرځي یو بل ته نه رسېږي؟

ځواب: د لمر سترگه او سپوږمۍ.

سوال: په نړۍ کې لمر تر ټولو لومړی په کوم هېواد کې راخپږي؟

ځواب: جاپان کې.

سوال: هغه کومه دروازه ده، چې نه خلاصېږي؟

ځواب: خلاصه دروازه.

د پيسې د ځوابونو

سوال: هغه کوم څاڅکی دی، چې نه له اسمانه او نه له ځمکې دی؟
ځواب: اوبنکې.

سوال: هغه څه شی دی، چې انسان گوري، خو الله (ج) نه گوري؟
ځواب: خوب لیدل.

سوال: مار څو غوړونه لري؟
ځواب: مار غوړونه نه لري.

سوال: هغه کوم نبات دی، چې جلد یې تور او منځ یې سپین؟
ځواب: بانجان.

سوال: د اشراف او تواب ترمنځ څه دي؟
ځواب: (او) توری

سوال: بند په بند هر خوند لري، دا څه دي؟
ځواب: گڼې.

سوال: کفن یې شین، غاښونه یې منځ کې، ریره یې سر کې، دا څه شی دی؟
ځواب: جوار.

سوال: هغه کوم ځای دی، چې د اوبو له منځ څخه اور راوځي؟
ځواب: سماوار (سماوات).

سوال: هغه کوم ځای دی، چې د خاورې څخه اور راوځي؟
ځواب: اتشفشان غرونه.

سوال: هغه کوم اواز دی، چې الله (ج) پیدا کړی او بیا هم ورته بد ویلي؟

خواب: دخره اواز.

سوال: د تيرې کلک د گل نازک داخه دي؟

خواب: انسان.

سوال: هغه څه شی دی، چې له ځانه غټ بار وړي؟

خواب: مېړی.

سوال: د انسان هډوکي خو دي؟

خواب: (۲۶۰).

سوال: هغه څوک و، چې بې له اوره يې اوبه په جوش راوستې؟

خواب: رمفورډ.

سوال: د انسان د بدن نارمل حرارت درجه څو ده؟

خواب: (۳۷) سانتي گريد.

سوال: څر يې تابوت سور يې کفن او مړی يې سپين دی؟

خواب: ممپلي.

سوال: د ختيځ نابغه چاته وايي؟

خواب: سيد جمال الدين افغان ته.

سوال: هغه کوم توری دی، چې د فرید او بشیر نوم کې شته؟

خواب: (ی).

سوال: د ځمکې پرمخ لومړی خزنده څه نومېده؟

خواب: ډايناسور.

سوال: هغه کوم لومړنی افغان و، چې هوا ته يې سفر وکړ؟

خواب: عبدالاحمد مومند.

سوال: په ونو کې لومړۍ کومه ونه شنه شوه؟

ځواب: د کجورې (خرما).

سوال: هغه څه شی دی، چې خپته لري، خو کولمې نه لري؟

ځواب: منگی.

سوال: هغه کومه کلیمه ده، چې په درېیو ژبو کې څلور حرفه ولري او

په ټولو ژبو کې یوه معنی ورکوي؟

ځواب: هغه مینه ده [پښتو، مینه][اردو، پیار][عربي، محبت].

سوال: په دوشنبه کې د جمعې لمونځ کېږي او کنه؟

ځواب: هو؛ دوشنبه د تاجکستان پایتخت دی او هغه هم یو اسلامي

هېواد دی.

سوال: د انسان وېښتان په کوم موسم کې زیات غټېږي؟

ځواب: په اوړي کې.

سوال: د انسان هډوکي په څو ډوله دي؟

ځواب: په څلور ډوله دی.

سوال: تشه څي، ډکه راڅي، دا څه شی دی؟

ځواب: د اوبو بوکه.

سوال: لمده یې ننباسي او وچه یې راباسي، څه شی دی؟

ځواب: د تنور ډوډۍ.

سوال: د انسان په بدن کې هغه کوم هډوکي دی، چې غوښه نه لري؟

ځواب: غاښ.

سوال: د انسان په سینه کې څو پښتۍ دي؟

خواب: (۲۴).

سوال: د انسان په بدن کې تر ټولو زیاتې اوبه په کوم اندام کې دي؟

خواب: سترګه کې.

سوال: د جمال د کلمې په اخر کې کوم توری دی؟

خواب: (ل).

سوال: د جاوید نوم له خو تورو څخه جوړ شوی؟

خواب: پنځه (۵).

سوال: هغه څه شی دی، چې خبرې نه کوي کله، چې خواړه خوري

رښتیا وايي، چې وری شي دروغ وايي؟

خواب: ساعت.

سوال: هغه څه شی دی، پښې لاسونه نه لري ټوپونه وهي؟

خواب: بال.

سوال: هغه څه شی دی، چې ډېر شي کم شي؟

خواب: عمر.

سوال: هغه څوک دی، چې ورته غږېږې خواب نه درکوي؟

خواب: کون.

سوال: د سولې بیرغ کوم رنگ لري؟

خواب: سپین.

سوال: هغه کوم حیوان دی، چې هډوکي یې لپاسه غوښه یې دننه؟

خواب: کبشپ.

سوال: هغه څه شی دی، چې کافر او مسلمان ته په یوه سترګه گوري؟

خواب: يو سترگی شخص.

سوال: زما او ستا په منځ کې کومه کلیمه ده؟

خواب: (او) کلیمه ده.

سوال: هغه څه شی دی، چې يوه سترگه لري، خو تل خلاصه وي؟

خواب: ستن.

سوال: هغه د الفبا کوم توری دی، چې سرچپه يې کړې د (مال) معنی

ورکوي؟

خواب: (لام) توری دی.

سوال: دوه منې دي په دوو يې گوري، په لسو يې رانیسي او په (۳۲)

يې خوري؟

خواب: انسان دی، ځکه دوه سترگې، لس گوتې او (۳۲) غاښونه.

سوال: هغه څه شی دی، چې حق او ثابت دی، خو خلک يې بد گڼي؟

خواب: مرگ.

سوال: د اختر لمونځ لپاره اقامت فرض، واجب او که سنت دی؟

خواب: اختر لمونځ لپاره اقامت نشته.

سوال: هغه کوم ملکونه دي، چې د هغوی نومونه په لمانځه کې

واخېستل شي، نو لمونځ ورسره نه ماتېږي؟

خواب: بحرین، مصر، روم او اسراييل.

سوال: يو سړي قسم وکړ، چې نن ماسپښين څلور رکعته فرض لمونځ

زه دوه رکعاته او د مازیگر فرض لمونځ هم دوه رکعته کوم دا به څه

کوي؟

ځواب: دا به په سفر وځي او د سفر اندازه به پوره کوي، دا لمونځونه به دوه دوه رکعاته کوي.

سوال: پنځه متره لرگی دی، هره ورځ یو متر لرگی باید غوڅ شي، دغه لرگی به په څو ورځو کې باید غوڅ شي؟

ځواب: دغه لرگی په څلورو ورځو کې باید غوڅ شي.

سوال: یو لېوه، یوه مېړه، یو پنډ شفتله ده، دا غواړي چې کښتۍ کې د سیند اخوا غاړې ته واړوي، که لېوه لومړی اړوي، مېړه وایسته خوري، که وایسته اړوي، لېوه مېړه خوري، نو څه به کوي؟

ځواب: اول به کښتۍ کې مېړه پورې باسي، بیا به راشي لېوه به پورې باسي، مېړه به بېرته کښتۍ کې راوړي، مېړه به پرېږدي وایسته به واړوي، بیا به راشي مېړه به پورې باسي.

سوال: څلورځله (۳۰) په (+ - x /) په دغو عملیو کې جوړ کړه، چې عدد د دوهم ځل لپاره تکراري نه وي؟

ځواب: [$10 \times 3 = 30$]

[$15 + 15 = 30$]

[$60 - 30 = 30$]

[$30\% \cdot 900 = 30$]

سوال: د یو هلک عمر څلور کاله دی، خو د خور عمر یې د ورور د عمر نیمایي دی، سل کاله وروسته یې د خور عمر څو کاله کېږي؟

ځواب: د خور عمر یې (۱۰۲) کاله دی.

سوال: دوه کسان په کوټه کې ناست دي، یو کس له بهر څخه راغی،

له يوه يې وپوښتل، چې دا دې څه کېږي هغه ورته وويل، چې دا زما د پلار زوی دی، خو زما هيڅ نه کېږي؟
خواب: ددغه هلک خپل تصوير دی.

سوال: صفت الله (۱۰) لس کلن دی، ورور يې (۲) دوه کلن دی، ورور به يې پنځه (۵) کاله وروسته څو کلن وي؟
خواب: ورور به يې پنځه کاله وروسته (۷) اووه کلن وي؟

سوال: په يو گاډي کې څو کسان ناست دي، ترافیک گاډی ودراره او له ډرېور څخه يې وپوښتل، چې دا دې څه کېږي، ډرېور وويل دا مې ورور نه دی، خو زه يې ورور يم دا يې څه کېږي؟
خواب: دا يې خورده.

سوال: يوه ونه ده دولس يې ښاخونه دي، په هر ښاخ کې دېرش پانه يې دي، په هره پانه کې يې پنځه گلان دي، دوه گلان يې لمر ته او درې سيوري ته، دا څه شی دی؟

خواب: دا کال دی، چې دولس مياشتې لري، هره مياشت دېرش ورځې ده، هره ورځ کې پنځه وخته لمونځ فرض ده، دوه لمونځونه يې (ماسپښين او مازيگر) لمر ته درې لمونځونه يې (سهار ماښام او مازيگر) سيوری ته دی.

سوال: په ونه کې لس مرغی دي، ښکاري راغی ډز يې پرې وکړ، پنځه يې ترې وويشتې، نو په ونه کې ټولې څو مرغی پاتې شوي؟
خواب: يوه هم نه ده پاتې، ټولې الوخي.

سوال: مجرم جرم وکړ، پاچا ورته وويل، درې کوټې دي، په يوه کې اور،

په بله کې اوبه او په بله کې یو کلن وږی زمري دی. څه به کوي؟
ځواب: د زمري کوټې ته دې لار شي، یو کلن وږی زمري خونه وي.
سوال: په یو کور کې دوه پلرونه، دوه زامن او درې پیالې دي، پیالې داسې ووېشئ، چې هر یوه ته یوه پیاله ورسېږي؟
ځواب: په اصل کې کسان هم درې دي، یو نیکه دویم یې زوی درېم یې لمسی دی.

سوال: درې گني دي، هر یو اوږدوالی دوه متره دی، درې غوایانو ته یې په داسې طریقې سره یې واچوئ، چې د دوه گنو سرونه په یو ځل په خوله کې ونیسي؟
ځواب: دا درې گني به د مثلث په شکل کېدو او هر کونج ته به یې یو غویی ودرول شي.

سوال: د جمال مور درې زامن لري، د یو نوم ریاض، د بل نوم شعيب او د بل نوم به څه وي؟
ځواب: د بل نوم به جمال وي.

سوال: جمیل سره (۱۰۰) روپۍ دي او جواد سره (۶۰) روپۍ دي، جواد ته څو روپۍ ورکړي، چې د جمیل سره یې روپۍ برابرې شي؟
ځواب: جواد ته به (۴۰) روپۍ ورکړو، چې (۱۰۰) پوره شي.

سوال: څو چوکۍ دي او یو څه خلک دي، که په هره چوکۍ کې یو کس کېني نو دوه کسان اضافه کېږي او کچېرې په هره چوکۍ کې یو - یو کس کېني، نو دوه چوکۍ کمېږي، معلوم کړئ څو چوکۍ او څو کسان دي؟

خواب: (۳) درې چوکۍ او (۵) پنځه کسان دي.

سوال: کوټه کې پنځه کسان دي، کوټه څلور کونجه لري، د کوټې په هر کونج کې یو کس ناست دي، پنځم کس وايي په کوټه کې دوه کسان ماته مخامخ او دوه کسان زما شاته دي، دا کس به دکوټې په کوم ځای کې وي؟

خواب: دا کس به د کوټې په منځ کې وي.

سوال: دوه وري دي، د یو مخ شمال ته، د بل مخ جنوب ته، دوی ته په داسې طریقې سره واښه واچوئ، چې په یوځای یې وخوري؟
خواب: دا دواړه وري یو بل ته مخامخ دي، د یو مخ شمال ته او د بل مخ جنوب ته دی او په منځ کې واښه واچوئ.

سوال: کوټه کې څلور کسان دی د کوټې په هر کونج کې یو - یو کس ناست دی، هر کس یو بل ته مخامخ دی، نو کوټه کې به ټول څو کسان وي؟

خواب: کوټه کې ټول څلور کسان دي.

سوال: په یوه تیاره کوټه کې د دوه ښځو بچي وشو، یو هلک او یوه جنی ده، نو دغه دواړه ښځې د هلک دعوه کوي، نو څه به کوو، چې حق حقدار ته وسپارل شي؟

خواب: د دغو دواړو ښځو شیدې په یو معین لوخي کې دې ټول شي، چې د هرې ښځې درنې وي، نو هلک د هماغه ښځې دی.

سوال: یوه ښځه او سړی پر لاره روان وو، چا ترې پوښتنه وکړه، چې دا ښځه دې څه کېږي، هغه ورته وویل دا ښځه زما د زوی د زوی مور ده،

دا يې څه کېږي؟

ځواب: دا بنځه يې اينگور ده.

سوال: يو کس په سهار کې د جنابت غسل وکړ او پنځه وخته لمونځ يې په همدغه طهارت سره وکړل او د سهار لمونځ يې فاسد او نور لمونځونه يې صحيح شو دا څنگه کېدای شي؟

ځواب: د نوموړي سړي په غسل کې غرغره هېره شوې وه، وروسته د لمر ختلو سره يې اوبه وڅښلې، نو ځکه د سهار لمونځ يې فاسد شو.

سوال: د مور زوی د مور د پلار د نيکه څه کېږي.

ځواب: کړوسی دی.

دیني برخه

سوال: مسلمانان به د قیامت په ورځ د کومو نښو څخه معلومېږي؟

ځواب: د اوداسه له نښو نه هغه اندامونه، چې په اوداسه کې مینځل

کېږي؟

سوال: نجاست په څو ډوله دی؟

ځواب: نجاست په دوه ډوله دی: (حقيقي) او (حکمي).

سوال: هغه کوم ښکلی مقدس کتاب دی، چې په نړۍ کې ډېر

چاپېږي او زیات لوستل کېږي؟

ځواب: قرآن کریم.

سوال: په اسلام کې لومړی ځل صدان چا جوړ کړ؟

ځواب: عمر رضی الله عنه.

سوال: د قرآن کریم لومړی حافظ څوک دی؟

خواب: رسول الله صلى الله عليه وسلم.

سوال: د قرآن کریم لومړنی سورت څه نومېږي؟

خواب: سورة فاتحه.

سوال: هغه کوم لمونځ دی، چې رکوع نه لري؟

خواب: د جنازی لمونځ.

سوال: یو میل څو متره کېږي؟

خواب: (۱۶۰۹) متره کېږي.

سوال: د اسلام بناوې څو دي؟

خواب: (۵) بناوې دي؛ کلمه، لمونځ، روژه، زکات، حج.

سوال: د قرآن کریم وروستنی سورت څه نومېږي؟

خواب: (الناس).

سوال: په نړۍ کې لومړی کوم مسجد جوړ شوی؟

خواب: مسجد الحرام، په بیت الله کې دی.

سوال: د مسلمانانو مور څه نومېده؟

خواب: حضرت عایشه (ض).

سوال: الله تعالی لومړی کومه ورځ پیدا کړه؟

خواب: د شنبې ورځ.

سوال: هغه کوم لمونځ دی، چې عمومي گناهونه پرې معاف کېږي؟

خواب: تهجد لمونځ.

سوال: هغه کوم کسان دي، چې لمونځ یې نه قبلېږي؟

خواب: (۱) هغه بنځه، چې مېړه ترې خپه وي.

(۲) هغه دوه کسان، چې یو بل نه مرور وي.

(۳) هغه ملا، چې جمع ورکوي، خلک پری ناخوښه وي.

سوال: د قیامت لویه علامه څه ده؟

ځواب: د غرب له خوا لمر راختل.

سوال: یو مسلمان پر بل مسلمان څو حقونه لري؟

ځواب: شپږ (۶) حقونه لري.

سوال: تیمم څو فرضونه لري؟

ځواب: درې (۳) فرضونه.

سوال: غسل څو فرضونه لري؟

ځواب: درې (۳) فرضونه لري.

سوال: اودس کې څو فرضونه لري؟

ځواب: څلور (۴) فرضونه لري.

سوال: انسان په څو ډوله پیدا شوی؟

ځواب: په څلور ډوله پیدا شوی:

۱: له خاورې نه ادم علیه السلام

۲: له سړي څخه بي بي حوا د آدم علیه السلام له پښتۍ څخه

۳: یوازې له ښځې څخه عیسی علیه السلام

۴: نور ټول انسانان له سړي او ښځې څخه

سوال: د جمعې د ورځې د لمانځه خطبه اورېدل او چپ کېناستل څه

دي؟ مستحب، سنت، که فرض ده؟

ځواب: واجب ده.

سوال: هغه څه شی دی، چې یو دی دوه کېږي نه؟

ځواب: الله (ج) .

سوال: هغه څه شی دی، چې دوه دی درې کېږي نه؟

ځواب: شپه او ورځ.

سوال: هغه څه شی دی، چې درې دي، څلور کېږي نه؟

ځواب: لوح، قلم، کرسی.

سوال: هغه څه شی دی، چې څلور دی پنځه کېږي نه؟

ځواب: تورات، انجیل، زبور او قرآن کریم.

سوال: هغه څه شی دی، چې پنځه دي شپږ کېږي نه؟

ځواب: کلمه، لمونځ، روزه، زکات، حج.

سوال: هغه څه شی دی، چې شپږ دی اووه کېږي نه؟

ځواب: اووه (۷) اسمانونه او اووه (۷) ځمکې الله (ج) په شپږو ورځو کې

پیدا کړي.

سوال: هغه څه شی دی، چې اووه دي اته کېږي نه؟

ځواب: د اوونۍ (۷) ورځې.

سوال: هغه کوم اته دي، چې نهه کېږي نه؟

ځواب: د قیامت په ورځ به عرش (۸) ملایکو پورته کړی وي.

سوال: هغه کوم نهه (۹) دي، چې لس کېږي نه؟

ځواب: په مدینه کې (۹) قبیلو فساد کاوه.

سوال: هغه کوم لس دي، چې یوولس کېږي نه؟

ځواب: بېوسه حاجي، چې د قربانۍ وسه نه لري، نو (۱۰) روژې به

ونيسي (۳) په مکه مکرمه کې او (۷) په کور کې.

سوال: هغه کوم يوولس دي، چې دولس کېږي نه؟

ځواب: د يوسف عليه السلام ورونه؛ ځکه هغه (۱۱) وو.

سوال: هغه کوم دولس دي، چې ديارلس کېږي نه؟

ځواب: د کال دولس (۱۲) مياشتې.

سوال: آدم عليه السلام په کومه ورځ پيدا شوی؟

ځواب: د جمعي په ورځ.

سوال: آدم عليه السلام جنت ته په کومه ورځ داخل شوی دی؟

ځواب: د جمعي په ورځ.

سوال: آدم عليه السلام په کومه ورځ ځمکې ته رالېږل شوی دی؟

ځواب: د جمعي په ورځ.

سوال: آدم عليه السلام په کومه ورځ وفات شوی دی؟

ځواب: د جمعي په ورځ.

سوال: هغه کوم سپېڅلی مقدس کتاب دی، چې پيل يې په (الف) او

پای په (س) ده؟

ځواب: قرآن کریم.

سوال: لمر په کومه ورځ راختلی دی؟

ځواب: د جمعي په ورځ.

سوال: هغه کومه ورځ ده، چې الله تعالی ته د لوی او کوچني اختر

څخه بهتره ده؟

ځواب: د جمعي ورځ.

سوال: د قيامت ورځ به په کومه ورځ واقع کېږي؟

ځواب: د جمعي په ورځ.

سوال: هغه کومه ورځ ده، چې يو ساعت په کې شته، دُعا په کې قبلېږي؟

ځواب: د جمعي ورځ.

سوال: هغه کوم سورت دی، چې د جمعي په ورځ يې لوستل يې ډېر اجر او ثواب لري؟

ځواب: د كهف سورت.

سوال: هغه څه شی دی، چې اول نبات و، مگر وروسته حيوان شو؟

ځواب: هغه د حضرت موسی عليه السلام امسا وه.

سوال: هغه څوک دی، چې د ږيري ويستل ورته مستحب دي؟

ځواب: بنځه ده، ځکه چې د بنځې ږيره راشي ويستل يې مستحب دي.

سوال: د انسان (مسلمان) په تن لومړی گوهر څه شی دی؟

ځواب: ايمان.

سوال: هغه کوم قبر دی، چې انسان يې په خپله خپته کې گرځولی دي؟

ځواب: هغه ماهی دی، چې حضرت يونس عليه السلام د هغې په خپته کې و او ماهي په درياب کې گرځېده.

سوال: هغه څه شی دی، چې سپری د بنځې سره وگوري، نو بنځه پرې طلا کېږي؟

خواب: دا کفر دی، کله چې بنځه کافره شوه، نو طلاق واقع شو.

سوال: هغه کوم غسل دی، چې صرف یو فرض لري؟

خواب: د مړي غسل، د مړي لمبول په کې فرض دي.

سوال: هغه کوم پیغمبر و، چې پېریان یې تابع و؟

خواب: سلیمان علیه السلام .

سوال: په نړۍ کې کوم کار ته خلک ډېر بلل کېږي؟

خواب: لمونځ ته (حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ).

سوال: هغه کوم پیغمبر و، چې د مرغانو په ژبه پوهېده؟

خواب: سلیمان علیه السلام .

سوال: هغه کوم فعل و قول دی، چې شروع یې په الله اکبر او پای یې

په سلام دی؟

خواب: لمونځ دی.

سوال: هغه کوم جومات دی، چې مهرباب نه لري؟

خواب: کعبه شریفه، مهرباب نه لري، په سعودي کې دی.

سوال: هغه کومې اوبه دي، چې نه له اسمانه څخه دي، نه له ځمکې

څخه راوتلې دي، خو د زم زم اوبو څخه غوره والی لري، اودس پرې هم

روا دی؟

خواب: دا هغه اوبه دي، چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم له

مبارکو گوتو څخه د معجزې په توگه راوتې وې.

سوال: هغه کوم کار دی، چې رسول الله صلی الله علیه وسلم په ټول

عمر کې نه دی کړی، مگر د یو امتي لپاره د هغې پرېښودل کېږه

گناه ده؟

ځواب: د پلار خدمت.

سوال: هغه کوم پیغمبر و، چې اواز یې تر ټولو خور و؟

ځواب: داود علیه السلام.

سوال: هغه کوم کس دی، چې انسان دی خو بني آدم نه دی؟

ځواب: حضرت آدم علیه السلام.

سوال: هغه کوم ډول خواړه دي، چې آدم علیه السلام په ټول عمر کې

نه دي خوړلي؟

ځواب: د مور شیدې.

سوال: په حُسن کې کوم پیغمبران تر ټولو مشهور دي؟

ځواب: یوسف علیه السلام او محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم.

سوال: هغه کوم پیغمبر و، چې لومړی یې مېلمنو ته مېلمستیا ورکړه؟

ځواب: ابراهیم علیه السلام.

سوال: هغه کوم پیغمبر و، چې لومړی یې د ستورو او ریاضیاتو پوهه

ترلاسه کړه؟

ځواب: ادريس علیه السلام.

سوال: خیاطي دکوم پیغمبر کسب و؟

ځواب: ادريس علیه السلام.

سوال: په لاسونو کې د اوسپنې ویلي کېدل د کوم پیغمبر معجزه وه؟

ځواب: د داود علیه السلام.

سوال: مري ژوندي کول د کوم پیغمبر معجزه وه؟

ځواب: د عیسی علیه السلام .

سوال: سپوږمۍ دوه ځایه کېدل د کوم پیغمبر معجزه ده؟

ځواب: د محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم .

سوال: تر ټولو لومړی پیغمبر څه نومېده؟

ځواب: آدم علیه السلام .

سوال: تر ټولو وروستی پیغمبر څه نومېږي؟

ځواب: محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم .

سوال: په شپه او ورځ کې څو رکعت له مونځ اداء کېږي؟

ځواب: دوه دېرش (۳۲) رکعته.

سوال: ابراهیم علیه السلام د چا زوی و؟

ځواب: د آزر.

سوال: په اخرت کې به اول حساب و کتاب له کوم امت سره کېږي؟

ځواب: د محمد صلی الله علیه وسلم له امت سره.

سوال: د رسول الله صلی الله علیه وسلم څو زامن و؟

ځواب: درې (۳) قاسم، ابراهیم او عبدالله.

سوال: په اسلام کې لومړی شهید څوک و؟

ځواب: یاسر بن عمار رضی الله عنه وو.

سوال: په اسلام کې لومړی شهیده ښځه څوک وه؟

ځواب: سمیه رضی الله عنه وه.

سوال: د رسول الله صلی الله علیه وسلم لومړی یار څه نومېږي؟

ځواب: ابوبکر صدیق رضی الله عنه .

سوال: عمر فاروق رضی الله عنه د رسول الله صلی الله علیه وسلم څه کېده؟

ځواب: د رسول الله صلی الله علیه وسلم خُسر وه.

سوال: فاطمة الزهرا(ض) د چا لور ده؟

ځواب: د محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم .

سوال: لومړی رسول څوک و؟

ځواب: نوح علیه السلام .

سوال: لومړی نبی څوک و؟

ځواب: آدم علیه السلام .

سوال: الله(ج) ته په ټولو نومونو کې ډېر خوښ نومونه کوم دي؟

ځواب: عبدالله او عبدالرحمن.

سوال: حسن رضی الله عنه او حسین رضی الله عنه د چا لمسیان

وو؟

ځواب: د محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم .

سوال: د قرآن کریم تر ټولو لوی سورت کوم دی؟

ځواب: سورت بقره.

سوال: د قرآن کریم تر ټولو کوچنی سورت کوم دی؟

ځواب: سورت کوثر.

سوال: د جنت کیلي څه شی دی؟

ځواب: کلمه طيبه.

سوال: هغه کوم پیغمبر و، چې بې موره او بې پلاره و؟

سوال: عمر فاروق رضی الله عنه د رسول الله صلی الله علیه وسلم څه کېده؟

ځواب: د رسول الله صلی الله علیه وسلم ځسر وه.

سوال: فاطمة الزهرا(ض) د چا لور ده؟

ځواب: د محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم .

سوال: لومړی رسول څوک و؟

ځواب: نوح علیه السلام .

سوال: لومړی نبی څوک و؟

ځواب: آدم علیه السلام .

سوال: الله(ج) ته په ټولو نومونو کې ډېر خوښ نومونه کوم دي؟

ځواب: عبدالله او عبدالرحمن.

سوال: حسن رضی الله عنه او حسین رضی الله عنه د چا لمسیان وو؟

ځواب: د محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم .

سوال: د قرآن کریم تر ټولو لوی سورت کوم دی؟

ځواب: سورت بقره.

سوال: د قرآن کریم تر ټولو کوچنی سورت کوم دی؟

ځواب: سورت کوثر.

سوال: د جنت کیلي څه شی دي؟

ځواب: کلمه طيبه.

سوال: هغه کوم پیغمبر و، چې بې موره او بې پلاره و؟

ځواب: آدم عليه السلام .

سوال: هغه کوم پيغمبر و، چې بې پلاره و؟

ځواب: عيسى عليه السلام .

سوال: د څلورو سترو امامانو نومونه واخلي؟

ځواب: امام ابوحنيفه، امام مالک، امام شافعي او امام احمد بن حنبل
رحمه الله.

سوال: د امام ابوحنيفه رحمه الله خپل نوم څه و؟

ځواب: نعمان.

سوال: د امام ابوحنيفه رحمه الله لقب څه و؟

ځواب: اعظم.

سوال: دا وينا د چا ده کله، چې يو حدیث صحيح شي دا زما مذهب
دی؟

ځواب: د امام ابوحنيفه رحمه الله.

سوال: امام ابوحنيفه په کوم هېواد کې وفات شوی؟

ځواب: د عراق په بغداد کې.

سوال: هغه کوم شی دی، چې په دنيا کې موجود خود جنت څخه
راوتلی دی؟

ځواب: د حجر الاسود تېره.

سوال: هغه کوم کس دی، چې د هغه د خولې اوبه ناپاکه دي؟

ځواب: د مري.

سوال: د قرآن کریم هغه کوم سورت دی، چې ټوله دُعا ده؟

ځواب: سورت فاتحه.

سوال: هغه کوم لمونځ دی، چې په خپل وخت اداء کول یې گناه دی؟

ځواب: د حاجیانو لپاره په مزدلفه کې د ماښام لمونځ ده، چې د ماخستن لمونځ سره گډ کېږي.

سوال: هغه کوم لمونځ دی، چې سجده کول یې مکروه دي؟

ځواب: د جنازې لمونځ.

سوال: هغه کوم لمونځ دی، چې بې له اذانه کېږي؟

ځواب: د جنازې لمونځ.

سوال: هغه کوم اذان دی، چې بې له لمونځ نه کېږي؟

ځواب: د نوي ماشوم په غوږ کې.

سوال: افغانستان ته اسلام د چا په وخت کې راغی؟

ځواب: د عثمان رضی الله عنه په وخت کې.

سوال: هغه کوم لمونځ دی، چې په هغې کې عاقل، بالغ او هوښیار

کس په زوره وځاندي اودس یې نه ماتېږي؟

ځواب: د جنازې لمونځ.

سوال: هغه کوم کس دی، چې هغه ته په موزو مسحه کول روا نه ده؟

ځواب: جنب کس.

سوال: په سړيو کې لومړی ایمان پر رسول الله صلی الله علیه وسلم چا

راوړ؟

ځواب: حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه.

سوال: په ښځو کې لومړی ایمان پر رسول الله صلی الله علیه وسلم چا

راور؟

خواب: خديجه رضی الله عنه .

سوال: په هلکانو کې لومړی ایمان پر رسول الله صلی الله علیه وسلم
چا راور؟

خواب: علي رضی الله عنه .

سوال: هغه کوم پنځه شیان دي، چې پر ځمکه گرځېدلي، خو چا
زېږولي نه دي؟

خواب: (۱). آدم علیه السلام ، (۲). بي بي حوا ، (۳). د صالح علیه
السلام اوبنه (۴). موسى علیه السلام امسا (۵). د اسماعيل علیه
السلام پسه.

سوال: لومړی چا په عربي ژبه خبرې وکړې؟

خواب: اسماعيل علیه السلام .

سوال: هغه کوم پیغمبر و، چې درې ورځې یژ له خبرو پرته روژه
ونیوله؟

خواب: ذکریا علیه السلام .

سوال: په خوړو یې گناهگار او په نه خوړلو یې ثواب؟

خواب: روژه.

سوال: هغه کوم رسول (استازی) دی، چې انسان او پېری نه و؟

خواب: ملاچرگک د سلیمان علیه السلام استازی و.

سوال: په قرآن کریم کې نشته؟

خواب: دروغ.

سوال: د رسول الله صلى الله عليه وسلم د نيکه څه نوم و؟
خواب: عبدالمطلب.

سوال: د رسول الله صلى الله عليه وسلم د پلار څه نوم و؟
خواب: عبدالله.

سوال: د رسول الله صلى الله عليه وسلم څو ترونه وو؟
خواب: نهه (۹).

سوال: کوم پيغمبر په صبر کولو کې مشهور و؟
خواب: يعقوب عليه السلام.

سوال: امام ابوحنيفه رحمه الله چېرته وزېږېد؟
خواب: په کوفه کې.

سوال: امام ابوحنيفه رحمه الله په کوم کال وزېږېد؟
خواب: په اتياوم (۸۰) کال د هجرت.

سوال: امام ابوحنيفه رحمه الله په کوم کال وفات شوی؟
خواب: يو سل او پنځوسم (۱۵۰) هجري کال.

سوال: د امام ابوحنيفه رحمه الله د پلار نوم څه و؟
خواب: ثابت.

سوال: د امام ابوحنيفه رحمه الله د نيکه نوم څه و؟
خواب: زوطي.

سوال: هغه کوم لمونځ دی، چې په فاسد کېدو سره يې قضا نه
لازمېږي؟

خواب: د اختر لمونځ.

سوال: خوراک څښاک کوي، خو غټ او وړوکی اودس ماتی نه کوي، دا څنکه کېدای شي؟

ځواب: جنتیان.

سوال: په نړۍ کې تر ټولو لوی (غټ) ساعت په کوم ځای کې دی؟

ځواب: په مکه مکرمه کې.

سوال: لومړی انسان څوک و، چې سنت (ختنه) شو؟

ځواب: ابراهیم علیه السلام، چې خپل ځان یې سنت (ختنه) کړ.

سوال: تر ټولو څخه وروستی صحابي کوم یو، چې وفات شو؟

ځواب: حضرت ابوالطفیل رضی الله عنه و.

سوال: تر ټولو لومړی کښتی چا جوړه کړه؟

ځواب: نوح علیه السلام.

سوال: لومړی قاتل څوک و؟

ځواب: قابیل.

سوال: لومړی جنتی څوک و؟

ځواب: حضرت محمد صلی الله علیه وسلم وو.

سوال: لومړی روژه نیوونکی څوک و؟

ځواب: آدم علیه السلام.

سوال: د جنتیانو لومړی خوراک به څه وي؟

ځواب: د ماهي څیگر.

سوال: د جراحی لومړنی عملیات د چا وشو او چا وکړ؟

ځواب: د رسول الله صلی الله علیه وسلم وشو، او ملایکو عملیات کړ.

سوال: په ورځ د محشر به څو زره قومه موجود وي؟

ځواب: (۱۸۰۰۰) اتلس زره قومه به موجود وي.

سوال: د سفر درې ورځې او شپې څو ميله کېږي؟

ځواب: اته څلوېښت (۴۸) ميله کېږي.

سوال: اسماني کتابونه په چا- چا نازل شوي؟

ځواب: (۱). قرآن کریم پر محمد صلی الله عليه وسلم ، (۲). تورات پر

موسی عليه السلام ، (۳). زبور پر داود عليه السلام ، (۴). انجيل پر

عیسی عليه السلام نازل شوی.

سوال: زغرې کوم پیغمبر جوړولې؟

ځواب: داود عليه السلام .

سوال: د یعقوب عليه السلام کوم زوی پیغمبر و؟

ځواب: یوسف عليه السلام .

سوال: د اسماعیل عليه السلام مور څه نومېده؟

ځواب: بي بي آمنه.

سوال: د رسول الله صلی الله عليه وسلم کومو ترونو ايمان راوړی و؟

ځواب: عباس او حمزه رضي الله عنهما.

سوال: د رسول الله صلی الله عليه وسلم لومړنی بي بي څه نومېده؟

ځواب: خديجه رضي الله عنها.

سوال: هغه کوم صحابي و، چې په کعبه شريفه کې په لوړ غږ کلمه

وويله؟

ځواب: ابوذر غفاري و.

سوال: معجزه څه ته وايي؟

ځواب: معجزه هغه عمل دی چې الله تعالی د خپلو پیغمبرانو څخه د عادت خلاف داسې کار خلکو ته وښايي چې نور خلک یې د کولو څخه عاجز وي.

سوال: روژه (صوم ، صیام) څه ته وايي؟

ځواب: د صبح صادق څخه تر لمر ډوبیدو پورې د نیت سره خوراک، څښاک او نفسي خواهشات پرېښودلو ته روژه وايي

سوال: د قرآن کریم هغه کوم سورت دی چې (بسم الله) پکې دوه ځل راغلي؟

ځواب: سوره نمل

سوال: د قرآن کریم هغه کوم سورت دی چې بسم الله پکې نده راغلی؟

ځواب: سوره توبه.

سوال: صحابي چاته وايي؟

ځواب: صحابي هغه چاته وايي چې رسول الله صلي الله عليه وسلم يې په ژوند ليدلی وي ايمان يې پرې راوړی وي او د ايمان سره وفات شوی وي.

ولي چاته ويل کېږي؟

ځواب: ولي هغه چاته ويل کېږي چې د الله تعالی او د رسول الله صلی الله عليه وسلم په طريقو باندې روان وي، زيات عبادت کوي، د گناهونو څخه ځان ساتي ، متقي او پرهيز گار وي ، د دنيا د مال څخه بې پروا وي او د رسول الله صلی الله عليه وسلم سره زياته مينه لري.

ملايکې (پربنتې) څوک دي؟

ځواب: پربنتې د الله تعالی یواځینې مخلوق دی چې نه نارینه او نه بنځینه دي ، گناه نه کوي ، شپه او ورځ د الله تعالی په عبادت کې مشغولې وي له نور څخه پیدا شوي دي ، کوم کارونه چې الله تعالی ورسپارلي دي د هغې په سرته رسولو کې هیڅ ډول سستي نه کوي.

سوال: د قرآن کریم تر ټولو لوی سورت کوم یو دي؟

ځواب: سوره البقره.

سوال: د قرآن کریم تر ټولو وړوکی سورت کوم یو دی؟

ځواب: سوره کوثر.

سوال: هغه ماڼۍ چه د جوړولو اصلي انگیرنه یې عشق کومه څه

نومیري؟

ځواب: تاج محل.

سوال: هغه کوم حیوان دي چې ټوله نړۍ ورته یو رنگ (بلیک اینډ

وايټ) ښکاري؟

ځواب: سپی

سوال: په پښتو کي د افغانستان د یو ولایت نوم معکوس د صحت

مفهوم ورکوي؟

ځواب: غور.

سوال: د ځوي د ماما مور، د ځوي د پلار څه کیږي؟

ځواب: ځوانښې.

سوال: امیر کروړ په کوم کال وفات شو؟

ځواب: ((١٤٥)) هـ کال.

سوال: امير کروړ په کوم جنگ کې ووژل شو؟

ځواب: دپوشنج په يوه جنگ.

سوال: په افغانستان کې لومړنی د معارف مجله څه نومیده؟

ځواب: معرف معارف.

سوال: د معارف د مجلې لومړی گڼه په کوم کال خپره شوه؟

ځواب: ((١٢٩٨)) هـ ش کال د سنبلې د مياشتې په لومړۍ ورځ.

سوال: په افغانستان د بنځو لومړنی اخبار څه نومیده؟

ځواب: ارشاد النسوان.

سوال: کوم هیوادونه د کال دوه فصله لري؟

ځواب: هغه هیوادونه چې سمندر ته نژدې او یا د استوا کرښې ته

نژدې پراته وي.

امير کروړ ته ولې کروړ وايي؟

ځواب: ځکه چې په یوتن له سلو کسانو سره جنگیده.

سوال: بلخ ولایت ته ولې ام البلاد (بنارونو مور) ویل شوی دی؟

ځواب: ځکه چې په تاریخ کې ډیرو یار اوښه نوم لريک

سوال: په افغانستان کې لومړی خپرونه څه نومیده؟

ځواب: دا خپرونه شمس النهار نومیده.

سوال: ژبه څه ته وايي؟

ځواب: ژبه د هغو کلیمو او خبرو ټولگې ته ویل کیږي چې یو څوک

یې بل چاته د خپل فکر د بیان لپاره کاروي.

سوال: گرامر څه ته وايي؟

ځواب: ټولې هغه قاعدې او قوانين چې د يوې ژبې د سم ويلو او سم ليكلو په اړخ خبرې کوي د ژبې گرامر ورته وايي.

سوال: په افغانستان کښې د ماینونو او ناچاودو توکو له کبله په هره میاشت کې د قربانیانو شمیر تر څو پورې رسېږي؟

ځواب: تر پنځو پورې رسېږي.

سوال: بیت نیکه څوک ؤ او د کومو پېړیو تر منځ یې ژوند کاوه؟

ځواب: بیت نیکه زمونږ له نومیالیو نیکونو څخه دی چې د ۳۰۰ او ۴۰۰ کلونو تر منځ یې ژوند کاوه.

سوال: د هغه دوو ناولونو نومونه واخلي چې په لومړي ځل پښتو ته را ژباړل شوي دي؟

ځواب: ((مرآة العروس)) د ((نقش نگین)) په نوم اروا بناد میا حسیب گل کاکا خیل له خوا او ((توبة النصوح)) د اروا بناد میا محمد یوسف کاکا خیل له خوا په پښتو ژباړل شوي.

سوال: ((ادب)) کلمه څه مانا لري؟

ځواب: د ادب کلمه بیلا بیلې مانا گانې او تعبیرونه لري چا د نفس تادیب او تهذیب بللی او چا د انساني معارف او تجربو زده کړه ادب په عام مفهوم د انساني ښیگڼو ټولگی ته ویل کیږي.

سوال: ((انتولوجي)) اصطلاح څه ته وايي؟

ځواب: انتولوجي ((انتوگرافي)) دبشر- د توکم او نژاد په باب علمی څیړنو ته ویل کیږي.

سوال: ارکیالوجي څه ته وايي؟

ځواب: ارکیالوجي ((ارکیالوژي- لرغونپوهنه)) د نړۍ د لرغونې تاریخ په باب د لرغونو انسانانو، لرغونو تمدنونو او لرغونو موجوداتو په اړه څیړنې ته وايي.

سوال: د ننگرهار ولایت د کتاب پلورنځیو مرکز چیرته موقعیت لري؟

ځواب: د مخابراتو او تالاشۍ چوکونو تر منځ اسحاق زی مارکیټ کې.

سوال: د ننگرهار ولایت مشهورې کتابخانې او څپرندویه ټولنې څه نومېږي؟

ځواب: عبدالمجید مومند څپرندویه ټولنه، مسلم څپرندویه ټولنه، عنایت څپرندویه ټولنه، مازیگر څپرندویه ټولنه، اریانا څپرندویه ټولنه او داسې نور...

دويمه برخه:

عمومي معلومات

تر ټولو وړاندې څه وشول او چا وکړل؟

لومړی کس چې عرب يې د بوتانو عبادت ته راغونډ کړي وو، د هغوی پاچا (عمرو بن عامر) و.

لومړی کس چې په اسلام کې يې د غلاء په جنايت لاس پرې شوی (الخيار بن عدي) نومېده.

لومړنی ښځه چې د غلاء په جنايت يې لاس قطع شوی د مخزوم له قبيلې څخه وه چې (فاطمه) نومېده.

لومړی انسان چې د خدايي دعوه يې کړې وه، نمرود و.

لومړی پېغمبر نوح عليه السلام دی چې د کفر او بت پرستۍ د مخنيوي لپاره را لېږل شوي وه.

لومړی کس چې د غيرالله په نوم يې ځناور آزاد پرېښولی و (عمرو بن لحي بن قمعه) و.

تر ټولو وړاندې تصوير جوړونه د نوح عليه اسلام په امت کې پېل شوه.

لومړی ځل د پاره د امريکا (پنسلوانيا) ايالت کې د تيل ايستلو لپاره څاه وکنل شوه.

لومړی عربي اخبار د مصر په پلازمينه (قاهره) کې چاپ شو.

د معلوماتو له نړۍ څخه

حضرت ادریس علیه السلام ۱۸۴ ښارونه ودان کړي وو. حضرت عثمان رضي الله عنه، حضرت تميم رضي الله عنه او لوی امام ابوحنيفه رحمه الله په يو رکعت کې ټول قرآن ختم کړی. ابن جوزي ۲۰۰۰ ټوکه کتابونه پخپلو گوتو ليکلي چې ۲۵۰ يې خپل تالیفات وو.

د حضرت ايوب ۴ اووه زره مېرې، درې زره اوبښان او پنځه سوه جوړې نور څاروي درلودل.

مولانا سيد نور سعيد د لغمان ولايت د کوهستان استوگن دی، چې په څلويښتی کې يې د رضاعي مور دتي رودني په مهال د غاړې گريوان رنگ ليدلی و اوس هم ور ته ياددی چې د گربوانه لاندینی برخه يې شنه او د غاړې سره لگيدلې ټوټه يې سور رنگې وه.

د محمد بن قاسم اصلي نوم (عماد الدين) و.

د مخ زيږدي تاريخ دوره د عيسي عليه اسلام په زوکړې پای ته رسيدلې او د زيږديز (ميلادي) کال پيل شول کېږي.

د يرموک په جگړه کې د روميانو پوځ ۵۰۰۰۰۰ پنځه لکه او د مسلمانانو شمېر پنځوس زره کسه و، خو جگړه مسلمانو وگټله.

د مکې له فتحې وروسته د روژې په میاشت کې د هجرت په ۸ کال د رسول الله صلی الله علیه وسلم په امر د بنو کنانه لوی بت (عزا) حضرت خالد بن ولید، مات او تپوته کړ.

دینونه

په نړۍ کې نږدې د زرو دینونو لارویان شته دي. ټول اسماني دینونه په آسیا کې منځ ته راغلي دي. د اسلام مبارک دین په عربستان کې نازل شوی دی. عیسویت او یهودیت په فلسطین کې نازل شوی دی. بودایي دین په نیپال کې جوړ شوی. هندوییزم په هندوستان کې جوړ شوی دی.

انسان

انسان په وجود کې ۳۰۰ رگونه دي چې بدن ته وینه برابروي. د انسان د سر کوپړۍ ۲۲ هډوکي لري. د انسان تر مړینې وروسته د هغه زړه شل دقیقې ژوندی وي. د انسان د بدن انرژي که په برېښنایي انرژي بلده شي، کولی شي دوه دقیقې ۶۰ ولته گروپ پل وساتي. د هجرت پر مهال حضرت محمد صلی الله علیه وسلم په ثور غار کې درې شپې وکړې، د ابوبکر رضي الله عنه لور اسماء به ډوډۍ ور وړله.

کفارو به ويل: که محمد صلی الله عليه وسلم ځایري، چا لیدلی وي، او ورو یې بنود، نو ۱۰۰ اوسنان به جایزه ورکړي. د غزنوي لړۍ وروستی پاچا سلطان مسعود د سلطان محمود زوی دی.

د لودي لړۍ وروستی پاچا سلطان ابراهیم لودي دي. د سدوزیانو د لړۍ وروستی پاچا کامران د شاه محمود زوی دی.

هندوستان

- ۱- هند د پرخوالی له پلوه په نړۍ کې دریم لوی هېواد دي.
- ۲- د هند د (چای) لوی بندر کلکته دی.
- ۳- د هند لومړنی ولسمشر میرکلام دی.
- ۴- هند له بنگلادېش نه ۲۳ ځلې پراخ دی.
- ۵- په ۲۰۵۰ ز کال کې به په هند کې ۱۴۰۰۰ میلیونه خلک اوسېږي.
- ۶- هر کال په هند کې د اور گاډی (نږدې) درې سوه ترافیکي پیښې کېږي.
- ۷- په هند کې پنځه میلیونه خلک د ایډز په ناروغۍ اخته دي.
- ۸- نړۍ کې تر ټولو خوشحاله خلک د هندوستان دي.
- ۹- تر ټولو زیات چای په هند کې تولیدېږي.

د افغانستان په اړه يې ولولئ

- ۱-د افغانستان دريمه برخه ځمکه غرونو نيولې ده.
- ۲-افغانستان له انگلستان څخه دوه نيم ځله لوی دی.
- ۳-افغانستان ته د غازي امان الله خان په وخت کې چای راوړل شو.
- ۴-افغانستان د اسيا زړه بلل کېږي.
- ۵-افغانستان د پرخوالي له پلوه په اسيا کې لسم هېواد دی.
- ۶-افغانستان له امريکا څخه ۴۰ ځله کوچنی دی.
- ۷-لوی احمدشاه بابا زمونږ د هېواد نوم افغانستان اېښی دی.
- ۸-نږدې اته سوه زره افغانان معيوب دي.
- ۹-په هرو شلو افغانانو کې يو معيوب دی.
- ۱۰-په افغانستان کې لومړي ځل لپاره ساعت (۱۲۹۰هـ) کې راوړل شوی.
- ۱۱-په افغانستان کې لومړی ليرونکی داستان په (۱۹۲۷هـ) کې عبدالاکبر د درې يتيمانو په نامه جوړ کړی او نندارې ته وړاندې کړ.
- ۱۲-افغانستان کې لومړي ځل لپاره په (۱۳۱۵هـ) حيواني کلينک په کابل کې جوړ شو.
- ۱۳-په سلو کې ۹۷٪ افغان ماشومان بې وزله دي.
- ۱۴-په ۱۰۰ کې ۹۰ افغان ماشومان په کور کې زېږېږي.

امريکا

هر کال په امريکا کې پنځه لکه خلک په اتشک ناروغۍ اخته کېږي.

د نړۍ تر ټولو لوی کتابتون په امريکا کې دی، شپږ دېرش ميلونه ټوکه کتابونه لري.

په ۱۹۴۵ اگست امريکا د جاپان په هيرو شيما ښار باندې اټوم بم وغورځاوه چې ۹۰ زره جاپانيان مړه او ۷۵ زره پکې ژوبل شول. خو ورځې وروسته يې د جاپان به پل ښار ناگاسا کې هم اټوم بم وغورځاوه.

د امريکا وحشي حمله پر افغانستان، د امريکا په تاريخ کې اوږده شوه.

د انسان ماغزه لکه بې واکه سپند، که چېرته راکابونشي .

۱۵- په هرو شپږو ماشومانو کې يو یتيم دی.

۱۶- په هرو اوو افغان ماشومانو کې يو کار کوي.

۱۷- په هرو پنځو افغان ماشومانو کې يو ښوونځی ته نه ځي.

۱۸- په هرو پنځو افغان ماشومانو کې له څلورکلنۍ وړاندې يو مري.

۱۹- د افغانانو منځنی عمر ۴۴،۴۵ کاله اټکل شوی.

تر ټولو لوړه مناره

د دنيا تر ټولو لوړه مناره د شاه حسين ثاني د جومات دی، چې د مراکش په ښار کې په سابلانکا کې واقع ده.

د دې جومات په تعمیر باندې ۲۱ کروړه ۸۰ لکه پونډه مصرف شوی دي. د دې جومات د منارې لوړوالی ۵۷۶ فټه دي.

درې زهین ماشومان

درې ماشومانو، چې د نبي اکرم (ص) په مجلس کې به ډېر کښیناستل او هغه سره به یې ډیره مینه کوله اتفاقي خبره داده چې ددرې وارو نومونه عبدالله وه.

پېغمبر صلی الله علیه وسلم د دوی خدمت او محبت ولیده نو هغوی ته یې دعا وکړه، د هغې مباکې دعا لامله دا درې وار په خپل فن کې امامان شول.

۱- عبدالله بن مسعود (رض) امام الفقهاء جوړ شو.

۲- عبد الله بن عباس (رض) امام المفسرين جوړ شو.

۳- عبدالله بن عمر (رض) امام المحدثين جوړ شو.

یوه یې واده ورځ او بله یې د مرگ ورځ وه

د اسلامي نړۍ ستر ساینس پوه (ابن رشید) له مطالعې سره دومره بې کچه مینه درلوده چې ټول ژوند یې په مطالعه کې تېر کړ، پر ته له دوه ورځو څخه چې یوه یې د واده او بله یې د مرگ ورځ وه.

فکر وکړئ، زده کړئ، زیار وباسئ، کار وکړئ، د عقیدې خاوند اوسئ او د بري سره ژوند وکړئ.

تمت بالخیر

پای

د اورياخېل پېژندنه

د چنار په شانې ونه لکه د سپوږمۍ گرد
مخ، غټې سترگې، غنمرنگه څېره او له
مسکا او مينې ډکه خوله يې خلک له
ورايه پر ځان مېنوي، عجيبه بنايسته او
بشکلي خويونه لري، نرمې خوږې خبرې
يې څوک چې واورې بيا د زړه ډگر
څخه نه وځي.

ډاکټر جاويد اورياخېل د ثمرگل اورياخېل زوی او د مرحوم ستانه گل
اورياخېل لمسی، د زېږېدو ځاپوړو او د ماشومانه قدمونو ځای يې د
کابل ولايت د سروبي ولسوالۍ د سرچينو د لوی کلي (۱۳۷۲) لمريز
کال فاني دنيا ته سترگې غړولي او د سروبي ولسوالۍ د حاجي نظر بابا
د عالي لېسې څخه (۱۳۹۰) کال فارغ، خو اوس د خپل شوق او ذوق
له امله او په خپل زړه د ننگرهار د سپين غر پوهنتون د طب پوهنځي
زده کړيال دی.

الله تعالی دی وکړی چې په دعاگانو کې يې هېر نه کړی، زه ورته د
ژوندپه کارونو کې برياليتوب غواړم.

په مينه اودرنښت

عابدزی

pdf by melma

عنایت خیرندويه ټولنه

اریکشمېرې: 0791 980 801 - 0788 770 708
برېښنالیک: Mrinayat_qaree@yahoo.com
فیسبوک: Inayat Abidzai

Designed by: Abdul Hadi Asar
کتاب ملاتړ ټولنه/ Facebook